

چشم انداز بودجه آموزش و پرورش مثبت نیست

چشم انداز بودجه آموزش و پرورش مثبت نیست

مهدی بهلولی، کارشناس مسائل آموزش و پرورش درباره بودجه آموزش و پرورش در سال 95 به خبرنگار پایگاه اطلاع رسانی و خبری جماران گفت: «در بحث‌های مربوط به بودجه آموزش و پرورش و منابع مالی و مادی اختصاص یافته به آن، آن‌گونه که در برخی از منابع مربوط به این بحث آمده، سه موضوع اصلی همواره مطرح بوده است. اول درصدی که از تولید ناخالص داخلی (GDP) به آموزش و پرورش اختصاص داده می‌شود. دوم راه و روش بررسی هزینه کرد درست این بودجه، و سوم بحث عدالت آموزشی.»

کاهش تولید ناخالص داخلی در دولت نهم و دهم و تأثیر آن بر آموزش و پرورش

وی افزود: «هم‌اکنون در ایران، سال‌هاست که در هر سه این موضوع‌ها، بحث‌ها و پرسش‌های جدی مطرح است. درباره تولید ناخالص داخلی می‌توان گفت که متأسفانه در دولت‌های نهم و دهم با کاهش جدی این درصد روبرو شدیم. یعنی از چیزی پیرامون 3 درصد دوران اصلاحات، در پایان دولت دهم، به حدود یک درصد کاهش یافت، آن‌هم در زمانی که بیشترین درآمد نفتی تاریخ ایران به دست آمد. به‌ویژه در زمانی که وزیر آموزش و پرورش، حاجی بابایی، سخت به دنبال وقوع جهش‌ها و انقلاب‌های پیاپی در آموزش و پرورش بود.»

بهلولی با بیان این‌که در دولت یازدهم، شواهد نشان می‌دهد که سعی بر این است که سهم آموزش و پرورش از تولید ناخالص داخلی افزایش یابد، افزود: «در دولت یازدهم، به نظر می‌رسد که تلاش شده و می‌شود که این درصد، افزایش یابد و آن‌گونه که خود علی‌اصغر فانی، وزیر آموزش و پرورش در برنامه‌ای که در زمان رأی اعتماد از مجلس اعلام کرد دست‌کم به سطح منطقه برساند.»

چشم انداز بودجه آموزش و پرورش مثبت نیست

وی ادامه داد: «اما با توجه به آنچه در دو سه سال گذشته و در پیوند با بودجه آموزش و پرورش رخ داده، به‌هیچ‌وجه چشم‌انداز این موضوع، مثبت نیست. یعنی هم‌اکنون در میان فرهنگیان، امیدی نیست که

تا پایان دولت یازدهم، بتوان به چنین نسبت و درصدی رسید.»
بهلولی با مقایسه سهم آموزشوپرورش ایران با سایر کشورهای جهان،
گفت: «اکنون می‌توان گفت که سهم آموزشوپرورش از تولید ناخالص
داخلی، در سطح کشورهای فقیر جهان است و این به هیچ‌وجه شایسته
کشور ما نیست.»

ضعف تیم اقتصادی آموزشوپرورش

وی افزود: «در میان بسیاری از فرهنگیان کشور، درست یا نادرست،
این تصور وجود دارد که تیم اقتصادی وزارت آموزشوپرورش، آن‌طور که
باید و شاید، پیگیر افزایش بودجه^۴ آموزشوپرورش و مطالبات مادی آن‌ها
نیستند. خوشبختانه از نیمه^۴ دوم سال، مبلغی - به صورت متوسط چیزی
حدود 200 هزار تومان- به حقوق درصد چشمگیری از فرهنگیان افزوده
شد که توانست تا اندازه‌ای احساس ناامیدی از تیم اقتصادی وزارت
خانه^۴ آموزشوپرورش را بهبود بخشد، اما بیرون ماندن حدود یک‌چهارم
از فرهنگیان از این افزایش و پرداخت نشدن حوالت‌دهی‌های از
اردیبهشت‌ماه تاکنون و پرداخت نشدن پاداش پایان خدمت فرهنگیان
بازنشسته و برخی دیگر از مطالبات، آهسته‌آهسته دارد باز همان فضای
سنگین ناامیدی را بر فرهنگیان، چیره می‌سازد.»

5000 میلیارد تفاوت در آمار مسئولین!

بهلولی با انتقاد از عدم شفافیت بودجه و نحوه هزینه کرد آن و نیز
آمار متفاوت مسئولین خاطرنشان کرد: افزود: «در سال گذشته در
منابع آماری اعلام‌شده از سوی مجلس و آموزشوپرورش، سهم حقوق و
دستمزد فرهنگیان از بودجه^۴ آموزشوپرورش از پیرامون 86 تا 99 درصد
اعلام گردید. این تفاوت 13 درصدی چیزی حدود 5000 میلیارد تومان
است که گویا چندان توضیح دقیقی برای آن در دست نیست. این تفاوت
13 درصدی، وقتی در کنار بسیاری از آمارهای مبهم و غیردقیق دیگر
آموزشوپرورش، مثلاً در مورد آمار دانش‌آموزان بازمانده از آموزش
یا دانش‌آموزان معتاد قرار می‌گیرد جو بی‌اعتمادی نسبت به آمارهای
آموزشوپرورش را تشدید می‌کند.»

وی ادامه داد: «مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی سال گذشته^۴ خود از
بودجه^۴ آموزشوپرورش اعلام کرد که 86 درصد از کل بودجه^۴
آموزشوپرورش مربوط به حقوق و مزایاست، اما در چند ماه گذشته
چندین بار از زبان فراستان آموزشوپرورش کشور شنیده شد که
پیرامون 99 درصد بودجه^۴ آموزشوپرورش اختصاص به حقوق و دستمزد

فرهنگیان دارد. نکته^۴ مهم این است که اگر این 5000 میلیارد تومان اختلافی، کسری بودجه^۴ آموزشوپرورش باشد چیزی بیش از یک میلیارد دلار از سهم آموزشوپرورش ایران از GDP باید کاست که در این صورت، جایگاه ایران در میان کشورهای جهان و میزان بودجه‌ای که صرف آموزشوپرورش می‌کند سقوط بیشتری خواهد کرد.»

سهم عدالت آموزشی در برنامه‌های آموزشوپرورش

بهلولی درباره^۴ عدالت آموزشی و برنامه^۴ آموزشوپرورش درباره^۴ آن گفت: «درباره^۴ عدالت آموزشی تنها کافی است به همایشی با عنوان «توسعه و عدالت آموزشی» اشاره‌کنم که در ماه گذشته در دانشگاه تهران برگزار شد. بر هیچ‌کسی پوشیده نیست که ما در تحقق عدالت آموزشی که یکی از شعارهای مهم انقلاب بوده، موفقیت چندانی کسب نکرده‌ایم. در همان همایش توسعه و عدالت آموزشی، محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، پس از دیدن کلیپ نخست که وضعیت نابسامان آموزشی برخی از نقاط محروم ایران را نشان می‌داد گفت من هم به نوبه^۴ خودم از این وضعیت شرمسارم- گرچه پس‌از آن افزود که تلاش‌های زیادی کرده و می‌کند که این چهره^۴ خشن از فقر و نابرابری‌های آموزشی نابود شود و یا دست‌کم از آن کاسته شود.»

بهلولی در پایان گفت: به‌هرحال، آموزشوپرورش و کم‌وکاستی‌های آن، نیازمند توجه جدی‌تر همه^۴ فرا‌دستان کشور است. هزینه آموزشی، بی‌گمان، هزینه‌ای است که به هدر نمرود و در اصلاح همه^۴ جانبه کشور، کارگر می‌افتد.»